Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΗΣ FIORITA

ΤΟ ΠΑΣΧΑ ΤΗΣ ΧΑΡΟΚΑΜΕΝΗΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ :

ΡΟΖΑΛΙΑ, 35 ἐτῶν

ΙΩΑΝΝΑ, 40 ἐτῶν.

(Σ' ἕνα φτωχικὸ καὶ καθαρὸ δωμάτιο. Ἡ Ροζαλία πηγαινοέρχεται νευρικά. Ἡ Ἰωάννα κάθεται σκεφτική.)

ΡΟΖΑΛΙΑ.—Μετὰ πόση ὥρα θὰ χτυπήσουν ἡ καμπάνες τοῦ Πάσχα ;

ΙΩΑΝΝΑ.—Δὲν θ' ἀργήσουν. Ὑποθέτω.

ΡΟΖΑΛΙΑ.—Εἶνε τὸ πρῶτο Πάσχα ποὺ θὰ τὸ περάσουμε χωρὶς τὸ Μάρκο μας.

ΙΩΑΝΝΑ. Ὑπομονή! Σκέψου τί ὑπέφερε ὁ Χριστός! Πῶς τὸν σταυρώσαν, πῶς τὸν παιδέψαν !... Κ' ἡ μητέρα του ; Τί ὑπέφερε, ἀλήθεια !...

ΡΟΖΑΛΙΑ. Ναί, ἀλλὰ τί ὑπέφερα κ' ἐγὼ βλέποντας τὸ παιδί μου νὰ σπαράζῃ στὸ κρεββάτι τῆς ἀγωνίας ;...

ΙΩΑΝΝΑ. Ἡ Παναγία δὲν ὑπέφερε λιγότερο, βλέποντας τὸν Ἰησοῦ στὸ σταυρό.

ΡΟΖΑΛΙΑ.—Ναί, ἀλλὰ ὕστερα ὁ Χριστὸς ἀναστήθηκε. Γιατί νὰ μὴν ἀναστηθῇ καὶ τὸ παιδί μου ;

ΙΩΑΝΝΑ. Μιὰ μέρα ὅλοι οἱ νεκροὶ θ' ἀναστηθοῦν.

ΡΟΖΑΛΙΑ. Καὶ ὅμως... Γιὰ σκέψου, Ἰωάννα μου. Ἂν θέλῃση ὁ Κύριος, μπορεῖ τὸ παιδί μου ν' ἀναστηθῇ σήμερα, τὴ στιγμὴ ποὺ θὰ σημαίνουν ἡ καμπάνες...

ΙΩΑΝΝΑ. Ἄχ, νὰ γινότανε ἕνα τέτοιο θαῦμα !... Ἀλλά...

ΡΟΖΑΛΙΑ.—Τί θὰ πῇ «ἀλλά» ; Ὁ Χριστὸς εἶπε πὼς ἂν ἔχουμε βαθειὰ πίστη, γίνεται ἐκεῖνο ποὺ ζητοῦμε. Ἐ, λοιπόν, ἐγὼ πιστεύω μ' ὅλη τὴ δύναμη τῆς ψυχῆς μου, ὅτι τὸ παιδί μου μπορεῖ ν' ἀναστηθῇ... Ναί... Ναί... *(Πέφτει στὰ γόνατα).* Κύριε !... Πιστεύω... Πιστεύω πὼς ἂν θέλῃς Ἐσύ, τὸ παιδί μου, ὁ Μάρκος μου, μπορεῖ ν' ἀναστηθῇ. Μπορεῖ νὰ σηκωθῇ ἀπ' τὸ μνῆμα του, ἅπως ὁ Λάζαρος, καὶ νὰ ἐρθῇ νὰ πέση στὴν ἀγκαλιά μου.

ΙΩΑΝΝΑ. Ἄχ ! Νὰ γινότανε αὐτὸ τὸ θαῦμα !

ΡΟΖΑΛΙΑ.—Ναί, Κύριε, ἐὰν ἔπλασες τὸν κόσμο ἀπὸ τὸ τίποτα... Μπορεῖς λοιπὸν νὰ ἀναστήσῃς ἕνα νεκρό. Μήπως δὲν ἔχεις ξαναδώσει τὴ ζωὴ σὲ τόσους ἄλλους ; Δὲν ἀνάστησες τὴν κόρη τοῦ Ἰαείρου; Μὲ μιὰ λέξι σου μόνο ξανάφερες τὸ κορμί της, τὸ πνεῦμα της, τὴ ζωὴ ποὺ εἶχε φύγει πειά. Καὶ πόσους ἄλλους ἀνάστησες, Χριστέ μου ! ..Καὶ πόσα ἄλλα θαύματα δὲν ἔχεις κάνει ;... Ξανάδωσες τὸ φῶς σὲ τόσα καὶ τόσα σβησμένα μάτια. Δῶσε μου, Χριστέ μου, πάλι τὸ παιδί μου, τῶν ματιῶν μου τὸ φῶς. Κάνε νὰ τὸν ξαναδῶ ζωντανό...

ΙΩΑΝΝΑ.—Ναί, Κύριε... Ἔδωσες σὲ τόσους δαιμονισμένους καὶ τρελλοὺς τὸ λογικό τους. Δῶσε καὶ σ' αὐτὴ τὴ δυστυχισμένη γυναῖκα τὸ λογικό-της.

ΡΟΖΑΛΙΑ, *(σηκώνεται).*—Γιατί λές αὐτὰ τὰ λόγια, ἀδελφή μου ; Μὲ θεωρεῖς τρελλὴ λοιπόν ; Εἶμαι τρελλὴ γιατὶ πιστεύω πὼς ὁ Χριστὸς μπορεῖ νὰ μοῦ ἀναστήσῃ τὸ παιδί μου ;

ΙΩΑΝΝΑ. Ὅλοι οἱ νεκροὶ θ' ἀναστηθοῦν ὅταν ἠχήσῃ ἡ σάλπιγγα τῆς Δευτέρας Παρουσίας. Ὡς τότε ὅμως ὅλοι θὰ κοιμοῦνται ἀσάλευτοι μέσα στοὺς τάφους τους..

ΡΟΖΑΛΙΑ.—Ναί, ἀλλὰ ἂν θέλῃ ὁ Θεός, μπορεῖ νὰ μοῦ ἀναστήσῃ ἀπὸ τώρα τὸ διχό μου παιδί.

ΙΩΑΝΝΑ.—Αὐτὸ θὰ μποροῦσαν νὰ τὸ ζητήσουν ὅλες ἡ χαροκαμένες μάνες.

ΡΟΖΑΛΙΑ.—Ἐ, λοιπόν, Ἰωάννα, ἂν ὅλες ἡ μάνες εἶχαν τὴ δική μου πίστι, ὅλα τὰ πεθαμένα παιδιὰ θὰ ξαναγυρνοῦσαν σήμερα στὶς ἀγκαλιές τους.

ΙΩΑΝΝΑ.—Καλά, καλά... Ἡσύχασε τώρα... Εἶσαι πολὺ ταραγμένη... Ἡσύχασε... Σὲ λίγο θὰ χτυπήσουν ἡ καμπάνες. Πρέπει ἡ καρδιές μας μ' ὅλο τὸν πόνο τους νὰ εἶνε ἤρεμες. Σήμερα καὶ ἡ πιὸ πικραμένη καρδιὰ πρέπει νὰ χαίρεται...

ΡΟΖΑΛΙΑ. Ἐγὼ θὰ ἑτοιμάσω τὸ Πασχαλινὸ τραπέζι. Καὶ θὰ βάλω καὶ τὸ σερβίτσιο τοῦ Μάρκου. Σὲ λίγο ὁ Μάρκος θἄρθῃ νὰ φάη καὶ νὰ πῇ μαζύ μας. Ναί, θἄρθῃ...

(Ἑτοιμάζει τὸ τραπέζι).

ΙΩΑΝΝΑ, *(σιγά).*—Κύριε !... Δῶσε της πάλι τὸ λογικό της...

ΡΟΖΑΛΙΑ.—Θὰ εἶνε κουρασμένο τὸ παιδί μου, τόσον καιρὸ τώρα θὰ ἔχῃ μουδιάσει ἀσάλευτο μέσα στὸν τάφο... Θὰ τοῦ ἑτοιμάσω ἕνα ἀρωματισμένο λουτρό. Θὰ τρίψω τὸ κορμάκι του μὲ βάλσαμα. Θὰ τὸ ντύσω μὲ ροῦχα καθαρά. Καὶ καθὼς τὰ πατάκια τοῦ θὰ εἶνε τόσον καιρὸ συνηθισμένα στὸ σκοτάδι, δὲν θὰ μπορῇ ν' ἀντικρύσῃ ἀτότομα τὸ φῶς. Θὰ κατεβάσω τὶς κουρτίνες... *(Πηγαινοέρχεται ἑτοιμάζοντας διάφορα πράγματα).*—Πρέπει νὰ τοῦ ἔχω καὶ λουλούδια. Πολλὰ λουλούδια. Θὰ κόψω ὅλα τὰ ἀνθισμένα κλωνιὰ ἀπὸ τὴν πασχαλιὰ τοῦ κήπου μας. *(Φεύγει).*

ΙΩΑΝΝΑ.—Θεέ μου !... Τί δυστυχία !... Ἔχασε τὸ λογικό της. Μὰ μήπως δὲν εἶνε γιὰ νὰ τρελλαθῇ κανείς ; Ἕνα τέτοιο παιδί νὰ πεθάνῃ !... Ἕνα τέτοιο χαριτωμένο παλληκάρι !... Καὶ ἦταν ἡ μόνη της παρηγοριά. Ἔμεινε τόσο νέα χήρα, ἡ καϋμένη ἡ Ροζαλία !... Κ' ὁ χαμὸς τοῦ παιδιοῦ της τῆς σάλεψε τὸ λογικό ! Χριστέ μου, κάνε τὸ θαῦμα σου σήμερα. Ξανάδωσέ της τὸ λογικό της...

(Μπαίνει ἡ Ροζαλία μ' ἕνα σωρὸ πασχαλιὲς στὰ χέρια).

ΡΟΖΑΛΙΑ.—Ἔλα, λοιπόν, παιδί μου, δὲν ἄκουσες τὶς καμπάνες ;...

ΡΟΖΑΛΙΑ.—Τὶς ἔκοψα ὅλες. Θέλω ἡ κάμαρά μας νὰ εἶνε σὰν ἕνα ἀνθισμένο περιβόλι... *(Στολίζει μὲ τὶς πασχαλιὲς τὸ τραπέζι καὶ τὸ δωμάτιο, φέρνει κ' ἕνα πανεράκι μὲ κόκκινα αὐγά).* Τί ὡραῖο χρῶμα ποὺ ἔχουν τ' αὐγά. Κότταξε, Ἰωάννα... Ποτὲ δὲν τὰ εἶχα ἐπιτύχει τόσο σὰν χρῶμα. Ντές τἀβαψα κρυφὰ ἀπὸ σένα... *(Τακτοποιῶντας τὸ τραπέζι).* Ὡραῖα !... Ὅλα εἶν' ἕτοιμα... Καὶ τώρα ; Περμένω νὰ χτυπήσουν ἡ καμπάνες...

(Κάθεται στὸν καναπὲ κουρασμένη. Ἡ Ἰωάννα σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα κλαίει σιωπηλά).

ΡΟΖΑΛΙΑ.—Μὴν κλαῖς, ἀδελφή μου. Σὲ λίγο θὰ γίνῃ τὸ θαῦμα. Ἄφησα τὴν πόρτα ἀνοιχτή. Σὲ λίγο... Μὰ θὰ τρελλαθῶ ἀπὸ τὴ χαρά μου. Τί σκέψου ; Σὲ λίγο, ὁ Μάρκος θὰ εἶνε ἐδῶ !... Ἀκοῦς, Ἰωάννα ; Τὸ παιδί μας, ἡ λατρεία μας, θὰ εἶνε ἐδῶ, κοντά μας. Θὰ τὸ βλέπουμε, θὰ μᾶς βλέπῃ, θὰ τοῦ μιλᾶμε, καὶ θὰ μᾶς ἀκούῃ... Θ' ἀκούσουμε τὴ φωνούλα του. Ἀκοῦς, Ἰωάννα ;...

ΙΩΑΝΝΑ, *(σιγά).* Ἐλέησέ μας, Κύριε !... Κύριε, λυτήσου μας !...

(Ἔξαφνα χτυποῦν ἡ καμπάνες χαρούμενα, θριαμβικά, ἀναγγέλλοντας τὴν ἀνάστασι τοῦ Κυρίου).

ΡΟΖΑΛΙΑ, *(σηκώνεται καὶ ἀγκαλιάζει τὴν Ἰωάννα).*—Ἡ καμπάνες χτυποῦν... Χριστὸς ἀνέστη, ἀδελφή !... Δὲν ἀκοῦς ;

ΙΩΑΝΝΑ, *(λυπημένα).*—Χριστὸς ἀνέστη !...

(Ἡ καμπάνες ἐξακολουθοῦν νὰ χτυποῦν).

ΡΟΖΑΛΙΑ, *(κυττάζει ἀπ' τὸ παράθυρο κι' ὕστερα γονατίζει μπροστὰ στὴν εἰκόνα).* — Ἔλα λοιπόν, παιδί μου... Δὲν ἄκουσες τὶς καμπάνες ; Δὲν σηκώθηκες ἀκόμα ἀπὸ τὸν τάφο σου ; Ἔλα. Μάρκο μου... Μὰ βέβαια... Δὲν θὰ μπορῇ νἄρθῃ τόσο γρήγορα. Εἶνε ἀρκετὰ μακρυά... Καὶ δὲ θἄχῃ καὶ δινάμεις τὸ κακόμοιρο μου... Θὰ περπατᾷ σιγὰ σιγά... *(Ἔξαφνα σηκώνεται κι' ἀνοίγει τὴν ἀγκαλιά της).* Ἔρχεται !... Ἔρχεται !... Ἀκούω τὰ βήματά του στὴ σκάλα !... Ἀνεβαίνει... Θεέ μου !... Σ' εὐχαριστῶ !... Νά, νά !... Ἤρθε !... Ὦ, παιδί μου, παιδί μου !... *(Κλείει τὴν ἀγκαλιά της σὰν νὰ σφίγγη κάποιον μέσα σ' αὐτή).* Ἤρθες, Μάρκο ;... Ἀγαπημένο μου παιδί... Ἤρθες ; Μὰ τί ὡραῖος ποὺ εἶσαι !... Σὰν νὰ μὴν ἔχρεσαι μέσα ἀπὸ τὸν τάφο σου... Εἶνε σὰν νὰ ἔχρεσαι ἀπὸ τὸν οὐρανό, παιδάκι μου... Τὸ πρόσωπό σου εἶνε φωτεινό... Εἶσαι σὰν ἕνας ἄγγελος... Ἔλα λοιπόν, πλησίασε ἀκόμα πιὸ κοντά... Κύττα τί ὡραῖα τὰ στόλισα ὅλα γιὰ σένα... Ἔλα λοιπόν... Μὰ γιατί μὲ τραβᾷς ἔτσι ;... Θέλεις νὰ μὲ πάρῃς μαζύ σου ; Ναί... Ναί... Ἔρχομαι... Ἐκεῖ ἔχει πιὸ ὡραῖα λουλούδια ; Καὶ εἶνε ὅλοι ἀναστημένοι ἐκεῖ ;... Ἀλήθεια ;... Εἶνε ἀνοιχτὸς ὁ οὐρανὸς τώρα ὅσο χτυποῦν ἡ καμπάνες ; Ναί ;... Τότε ἔρχομαι... Ἔρχομαι... *(Πέφτει κάτω, μ' ἕνα θεῖο χαμόγελο στὸ πρόσωπο).*

ΙΩΑΝΝΑ, *(σκύβοντας σιμὰ της. Μὲ φωνὴ βραχνή, σπαρακτική).*—Ροζαλία !... Ροζαλία !... Θεέ μου, Θεέ μου, πέθανε !...

τοι λωποδύτες, ποὺ τοὺς τρομάζει ὁ πρῶτος τυχὸν ἀγᾶς.»

Ἀλλ' ὁ Βολταῖρος ἀπαντοῦσε στὴν Αἰκατερίνη:

«Θὰ ἤθελα νὰ προκηρυχθῇ βραβεῖο γιὰ τὸν ἐφευρέτη τοῦ ταχυτέρου μέσου πρὸς ἐκδίωξιν τῶν Τούρκων στοὺς τόπους ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἤρθαν. Πιστεύω ὅμως ὅτι τὸ μυστήριο αὐτὸ ἐπιφυλάσσεται γιὰ τὸ τελειότερο πλάσμα τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ποὺ ὀνομάζεται Αἰκατερίνη Β'. Πέφτω στὰ πόδια της καὶ φωνάζω μὲ ἀγωνία:

—«Ἄλλαχ, Ἄλλαχ, Αἰκατερίνη! Ἔζουλ, Ἄλλαχ!»

Αὐτὰ ἔγραφε ἑφτὰ χρόνια μετὰ τὴν ἀποτυχία τῆς Ρωσσικῆς ἐκστρατείας, ὁ Βολταῖρος στὴν Αἰκατερίνη τὴ Β', ἡ ὁποία ἐξήγειρε τοὺς Ἕλληνες τῆς Πελοποννήσου κ' ἔπειτα τοὺς ἐγκατέλειψε στὴν ἐκδικητικὴ μανία τῶν Τούρκων.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΤΑ ΧΕΙΛΗ ΤΗΣ

Καὶ τὸ ποτῆρι τ' ἄψυχο, κ' ἐκεῖνο, Ζηνοφίλη,
νοιώθει χαρὰ ἀνιστόρητη ποὺ ἄγγιξε στὰ χεῖλη.
Ἄχ, νάτανε τὰ χεῖλη μου νὰ σ' ἄγγιξαν μὲ πόθο
γιὰ νὰ γλυκάνω τὸν καϋμὸ ποὺ στὴν καρδιά μου νοιώθω.